

III

(Akty przyjęte na mocy Traktatu UE)

AKTY PRZYJĘTE NA MOCY TYTUŁU V TRAKTATU UE

WSPÓLNE DZIAŁANIE RADY 2008/851/WPZiB

z dnia 10 listopada 2008 r.

w sprawie operacji wojskowej Unii Europejskiej mającej na celu udział w powstrzymaniu, zapobieganiu i zwalczaniu aktów piractwa i rozboju u wybrzeży Somalii

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

międzynarodowego wszelkich środków niezbędnych do powstrzymania aktów piractwa i rozboju na morzu.

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 14, art. 25 akapit trzeci i art. 28 ust. 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W przyjętej 15 maja 2008 r. rezolucji 1814 (2008) na temat sytuacji w Somalii Rada Bezpieczeństwa ONZ zwróciła się do państw oraz organizacji regionalnych, aby – ściśle koordynując swoje działania – podjęły środki w celu ochrony statków biorących udział w transporcie i dostawie pomocy humanitarnej przeznaczonej dla Somalii oraz w działaniach zatwierdzonych przez ONZ.
- (2) W przyjętej w dniu 2 czerwca 2008 r. rezolucji 1816 (2008) na temat sytuacji w Somalii, Rada Bezpieczeństwa ONZ wyraziła zaniepokojenie zagrożeniem, jakie niosą akty piractwa i rozboju wobec statków dla dostaw pomocy humanitarnej do Somalii, bezpieczeństwa morskich szlaków handlowych i żeglugi międzynarodowej. Rada Bezpieczeństwa ONZ zachęciła w szczególności państwa zainteresowane korzystaniem z morskich szlaków handlowych przechodzących u wybrzeży Somalii do zwiększenia i koordynacji wysiłków na rzecz powstrzymania – we współpracy z tymczasowym rządem federalnym Somalii („tymczasowym rządem federalnym”) – aktów piractwa i rozboju na morzu. Rada Bezpieczeństwa ONZ zezwoliła państwom współpracującym z tymczasowym rządem federalnym, o których tymczasowy rząd federalny powiadomił wcześniej Sekretarza Generalnego ONZ na wpływanie – na okres sześciu miesięcy od dnia przyjęcia rezolucji – na wody terytorialne Somalii i zastosowanie w sposób zgodny z właściwymi przepisami prawa
- (3) W przyjętej w dniu 7 października 2008 r. rezolucji 1838 (2008) na temat sytuacji w Somalii, RB ONZ przyjęła z zadowoleniem trwające planowanie możliwej morskiej operacji wojskowej Unii Europejskiej (UE), a także inne inicjatywy międzynarodowe i krajowe podjęte w celu wdrożenia rezolucji 1814 (2008) i 1816 (2008) oraz stanowczo wezwała wszystkie państwa, które mają na to środki, do współpracy z tymczasowym rządem federalnym w walce z aktami piractwa i rozboju na morzu, zgodnie z postanowieniami rezolucji 1816/2008. Stanowczo wezwała również wszystkie państwa i wszystkie organizacje regionalne do dalszych działań, zgodnie z postanowieniami rezolucji 1814 (2008), w celu ochrony konwojów morskich Światowego Programu Żywnościowego (WFP), co ma istotne znaczenie dla dostaw pomocy humanitarnej dla ludności somalijskiej.
- (4) W swych konkluzjach z dnia 26 maja 2008 r. Rada wyraziła zaniepokojenie wzrostem liczby aktów piractwa u wybrzeży Somalii, które nie pozostają bez wpływu na wysiłki humanitarne i międzynarodowy ruch morski w regionie oraz przyczyniają się do dalszego naruszania embarga na broń nałożonego przez ONZ. Rada z zadowoleniem przyjęła również kolejne inicjatywy niektórych państw członkowskich UE mające na celu zapewnienie ochrony statkom WFP. Podkreśliła potrzebę szerszego udziału społeczności międzynarodowej w działaniach tego typu, aby zapewnić dostawy pomocy humanitarnej dla ludności Somalii.
- (5) W dniu 5 sierpnia 2008 r. Rada zatwierdziła koncepcję zarządzania kryzysowego dla działania UE mającego na celu udział we wdrożeniu rezolucji 1816 (2008) Rady Bezpieczeństwa ONZ oraz w zapewnieniu pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego w regionie.

- (6) W dniu 15 września 2008 r. Rada potwierdziła swe głębokie zaniepokojenie w związku z aktami piractwa i rozboju popełnianymi u wybrzeży Somalii i potępiła zwłaszcza ich niedawne nasilenie. W odniesieniu do udziału UE we wdrażaniu rezolucji 1816 (2008) RB ONZ w sprawie walki z piractwem u wybrzeży Somalii oraz rezolucji 1814 (2008) i 1816 (2008) w sprawie ochrony statków Światowego Programu Żywnościowego płynących do Somalii, Rada podjęła decyzję o utworzeniu w Brukseli komórki koordynującej, której zadaniem jest wsparcie działań kontrolnych i ochronnych prowadzonych przez niektóre państwa członkowskie u wybrzeży Somalii. W tym samym dniu Rada zatwierdziła, z jednej strony, plan wdrożenia tego wojskowego działania koordynującego (EU NAVCO), a z drugiej strony, opcję wojskowo-strategiczną dotyczącą możliwej operacji morskiej UE, na potrzeby której państwa członkowskie UE chcące współpracować z tymczasowym rządem federalnym przy wdrażaniu przepisów rezolucji 1816 (2008) udostępnią swoje środki wojskowe w celu powstrzymania i ścigania aktów piractwa i rozboju u wybrzeży Somalii.
- (7) W dniu 19 września 2008 r. Rada przyjęła wspólne działanie 2008/749/WPZiB w sprawie wojskowego działania koordynującego Unii Europejskiej wspierającego rezolucję 1816 (2008) Rady Bezpieczeństwa ONZ (EU NAVCO) ⁽¹⁾.
- (8) Po rozpoczęciu operacji wojskowej *Atalanta*, zadania komórki koordynującej będą wykonywane w ramach niniejszego wspólnego działania. Komórkę koordynującą UE należałoby zatem rozwiązać.
- (9) Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) powinien sprawować kontrolę polityczną nad operacją wojskową UE mającą na celu zapobieganie aktom piractwa i rozboju u wybrzeży Somalii, zapewniać kierownictwo strategiczne i podejmować stosowne decyzje zgodnie z art. 25 akapit trzeci Traktatu.
- (10) Zgodnie z art. 28 ust. 3 Traktatu wydatki operacyjne wynikające z niniejszego wspólnego działania, które mają wpływ na kwestie wojskowe lub obronne powinny być ponoszone przez państwa członkowskie zgodnie z decyzją Rady 2007/384/WPZiB z dnia 14 maja 2007 r. ustanawiającą mechanizm zarządzania finansowaniem wspólnych kosztów operacji Unii Europejskiej mających wpływ na kwestie wojskowe i obronne (Athena) ⁽²⁾ (zwanej dalej „mechanizmem Athena”).
- (11) Art. 14 ust. 1 Traktatu przewiduje, że we wspólnych działaniach określa się środki, które mają być oddane do dyspozycji Unii. Finansowa kwota referencyjna na okres 12 miesięcy na pokrycie wspólnych kosztów

operacji wojskowych UE jest możliwie najdokładniejszą, aktualną wartością szacunkową i nie ma wpływu na ostateczne kwoty, które zostaną uwzględnione w budżecie przed jego zatwierdzeniem zgodnie z zasadami ustanowionymi na mocy decyzji dotyczącej mechanizmu Athena.

- (12) Pismem z dnia 30 października 2008 r. UE przekazała tymczasowemu rządowi federalnemu ofertę – zgodnie z pkt. 7 rezolucji 1816 (2008) – która zawiera propozycje dotyczące wykonywania jurysdykcji przez państwa inne niż Somalia w odniesieniu do osób ujętych na wodach terytorialnych Somalii, które popełniły lub są podejrzane o popełnienie aktów piractwa i rozboju.
- (13) Zgodnie z art. 6 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w opracowywaniu oraz wprowadzaniu w życie decyzji i działań Unii, które mają wpływ na kwestie obronne. Dania nie uczestniczy w realizacji niniejszego wspólnego działania i nie uczestniczy więc w finansowaniu operacji,

PRZYJMUJE NINIEJSZE WSPÓLNE DZIAŁANIE:

Artykuł 1

Misja

1. Unia Europejska (UE) prowadzi operację wojskową wspierającą rezolucje 1814 (2008), 1816 (2008) i 1838 (2008) Rady Bezpieczeństwa ONZ (RB ONZ) w sposób zgodny z działaniem zatwierdzonym w przypadku aktów piractwa, zgodnie z art. 100 i nast. Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza podpisanej w Montego Bay w dniu 10 grudnia 1982 r. (zwanej dalej „konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza”), oraz, w szczególności, poprzez zobowiązania podjęte wspólnie z państwami trzecimi, zwaną dalej „*Atalanta*”, mającą na celu udział w:

- ochronie statków WFP dostarczających pomoc żywnościową dla wysiedlonej ludności z Somalii, zgodnie z mandatem określonym w rezolucji 1814 (2008) RB ONZ,
- ochronie narażonych na ataki statków pływających u wybrzeży Somalii, a także w powstrzymywaniu, zapobieganiu i zwalczaniu aktów piractwa i rozboju u wybrzeży Somalii, zgodnie z mandatem określonym w rezolucji 1816 (2008) RB ONZ.

2. Rozmieszczone w tym celu siły działają do 500 mil morskich u wybrzeży Somalii i krajów sąsiadujących, zgodnie z politycznym celem operacji morskiej Unii Europejskiej określonym w ramach koncepcji zarządzania kryzysowego zatwierdzonej przez Radę w dniu 5 sierpnia 2008 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 252 z 20.9.2008, s. 39.

⁽²⁾ Dz.U. L 152 z 13.6.2007, s. 14.

Artykuł 2**Mandat**

Atalanta, w warunkach określonych przez odpowiednie przepisy prawa międzynarodowego, w szczególności przez konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza, i przez rezolucje 1814 (2008), 1816 (2008) oraz 1838 (2008) RB ONZ oraz w ramach swoich dostępnych zdolności:

- a) zapewnia ochronę statkom wyczarterowanym przez WFP, w tym dzięki obecności na pokładach tych statków jednostek wojskowych Atalanty, w szczególności kiedy przepływają przez wody terytorialne Somalii;
- b) zapewnia ochronę statkom handlowym przepływającym przez obszar, w którym jest rozmieszczony, w zależności od oceny potrzeb w konkretnych przypadkach;
- c) nadzoruje obszary u wybrzeży Somalii, w tym jej wody terytorialne, na których istnieje zagrożenie dla działalności morskiej, w szczególności dla ruchu morskiego;
- d) podejmuje niezbędne środki, w tym użycie siły, w celu powstrzymania, zapobiegania i interweniowania w celu położenia kresu aktom piractwa lub rozboju, które mogłyby być popełnione na obszarach, w których jest rozmieszczony;
- e) w celu ewentualnego ścigania na drodze sądowej przez państwa właściwe w warunkach przewidzianych w art. 12, może ująć, przetrzymywać i przekazywać osoby, które popełniły lub są podejrzane o popełnienie aktów piractwa lub rozboju, na obszarach, w których jest rozmieszczony, oraz zajmować statki piratów lub rozbójników ujętych w następstwie aktu piractwa lub rozboju, które znajdują się w rękach piratów, a także przedmioty znajdujące się na ich pokładzie;
- f) nawiązuje kontakty z organizacjami i podmiotami, a także z państwami działającymi w regionie na rzecz walki z aktami piractwa i rozboju u wybrzeży Somalii, w szczególności z siłami morskimi „wielonarodowe oddziały specjalne 150” działającymi w ramach operacji „Trwała Wolność”.

Artykuł 3**Mianowanie dowódcy operacji UE**

Wice-admirał Phillip JONES zostaje niniejszym mianowany dowódcą operacji UE.

Artykuł 4**Wyznaczenie kwatery głównej operacji UE**

Kwatera główna operacji UE znajduje się w Northwood, w Zjednoczonym Królestwie.

Artykuł 5**Planowanie i rozpoczęcie operacji**

Decyzję o rozpoczęciu operacji wojskowej UE podejmuje Rada po zatwierdzeniu planu operacji i zasad zaangażowania i z uwzględnieniem notyfikacji przez tymczasowy rząd federalny Sekretarzowi Generalnemu ONZ oferty współpracy przedsta-

wionej przez UE zgodnie z pkt 7 rezolucji 1816 (2008) RB ONZ.

Artykuł 6**Kontrola polityczna i kierownictwo strategiczne**

1. W ramach odpowiedzialności Rady, Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) sprawuje kontrolę polityczną i kierownictwo strategiczne operacji wojskowej UE. Rada upoważnia KPiB do podejmowania stosownych decyzji, zgodnie z art. 25 Traktatu. Upoważnienie to obejmuje w szczególności uprawnienia niezbędne do zmiany dokumentów związanych z planowaniem, w tym planu operacji, struktury dowodzenia i zasad zaangażowania. Obejmuje ono również uprawnienia niezbędne do podjęcia decyzji w sprawie mianowania dowódcy operacji UE lub dowódcy sił UE. Rada, wspierana przez Sekretarza Generalnego/Wysokiego Przedstawiciela (SG/WP), zachowuje uprawnienia do podejmowania decyzji dotyczących celów i zakończenia operacji wojskowej UE.

2. KPiB regularnie przedstawia Radzie sprawozdania.

3. KPiB regularnie otrzymuje od przewodniczącego Komitetu Wojskowego Unii Europejskiej (EUMC) sprawozdania dotyczące przebiegu operacji wojskowej UE. KPiB może w stosownych przypadkach zaprosić na swoje posiedzenia dowódcę operacji UE lub dowódcę sił UE.

Artykuł 7**Kierownictwo wojskowe**

1. EUMC zapewnia monitorowanie właściwego przeprowadzania operacji wojskowej UE, za której przebieg odpowiedzialny jest dowódca operacji UE.

2. EUMC regularnie otrzymuje sprawozdania od dowódcy operacji UE. Może on w razie potrzeby zaprosić na swoje posiedzenia dowódcę operacji UE lub dowódcę sił UE.

3. Przewodniczący EUMC pełni rolę głównego punktu kontaktowego w relacjach z dowódcą operacji UE.

Artykuł 8**Spójność reakcji UE**

Prezydencja, dowódca operacji UE i dowódca sił UE zapewniają ścisłą koordynację prowadzonych przez siebie działań w celu wdrożenia niniejszego wspólnego działania.

Artykuł 9**Stosunki z ONZ, Somalią, krajami sąsiadującymi i innymi podmiotami**

1. SG/WP – w ścisłej koordynacji z Prezydencją – pełni rolę głównego punktu kontaktowego w relacjach z Organizacją Narodów Zjednoczonych, jej organizacjami wyspecjalizowanymi, władzami Somalii i władzami krajów sąsiadujących, a także w relacjach z innymi zainteresowanymi podmiotami. W ramach kontaktów z Unią Afrykańską, SG/WP jest wspierany przez specjalnego przedstawiciela UE (SPUE) przy Unii Afrykańskiej, w ścisłej koordynacji z Prezydencją.

2. Na szczeblu operacyjnym, dowódca operacji UE pełni funkcję punktu kontaktowego, w szczególności w relacjach z organizacjami armatorów, a także z odpowiednimi działami Sekretariatu Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz Międzynarodowej Organizacji Morskiej i WFP.

Artykuł 10

Udział państw trzecich

1. Bez uszczerbku dla autonomii podejmowania decyzji przez UE i dla jednolitych ram instytucjonalnych oraz zgodnie z odpowiednimi wytycznymi Rady Europejskiej, państwa trzecie mogą zostać zaproszone do udziału w operacji.

2. Rada upoważnia KPiB do wezwania państw trzecich, by zadeklarowały swój wkład, i do podjęcia, na zalecenie dowódcy operacji UE i EUMC, stosownych decyzji w sprawie przyjęcia proponowanych wkładów.

3. Szczegółowe warunki dotyczące udziału państw trzecich są przedmiotem umów zawieranych zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 24 Traktatu. SG/WP, który wspiera Prezydencję, może negocjować takie uzgodnienia w jej imieniu. Jeżeli UE i państwo trzecie zawarły porozumienie ustanawiające ramy udziału tego państwa trzeciego w operacjach zarządzania kryzysowego prowadzonych przez UE, postanowienia takiego porozumienia mają zastosowanie w kontekście niniejszej operacji.

4. Państwa trzecie, które wnoszą istotny wkład wojskowy w operację wojskową UE mają w odniesieniu do bieżącego zarządzania operacją takie same prawa i obowiązki, jak państwa członkowskie biorące udział w operacji.

5. Rada upoważnia KPiB do podjęcia stosownych decyzji w sprawie ustanowienia komitetu uczestników, w przypadku gdy państwa trzecie wniosą znaczące wkłady wojskowe.

6. Warunki przekazywania do państw trzecich uczestniczących w operacji osób ujętych i przetrzymywanych w celu wykonywania jurysdykcji przez te państwa, określane są w czasie zawarcia lub wdrożenia porozumień w sprawie udziału, o których mowa w ust. 3.

Artykuł 11

Status sił działających pod przewodnictwem UE

Status sił działających pod kierownictwem UE i ich personelu – w tym przywileje, immunitety i inne gwarancje niezbędne do wykonania misji i jej sprawnego przebiegu – które:

- przebywających lub obecnych na terytoriach państw trzecich,
- które działają na wodach terytorialnych państw trzecich lub na ich wodach wewnętrznych,

zostaje ustalony zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 24 Traktatu. SG/WP, który wspiera Prezydencję, może wyneocjować te warunki w jej imieniu.

Artykuł 12

Przekazywanie osób ujętych i przetrzymywanych w celu wykonania jurysdykcji przez organy sądowe

1. Osoby, które popełniły akty piractwa lub rozboju na wodach terytorialnych Somalii lub są podejrzane o popełnienie takich aktów, jak również mienie wykorzystane do popełnienia tych aktów, zostają przekazane właściwym organom somalijskim organom chyba że – na mocy porozumienia z Somalią o którym mowa w motywie 11 – państwo członkowskie lub państwo trzecie wyraża wolę przekazania tych osób lub tego mienia swoim organom sądowym, zwłaszcza ze względu na obywatelstwo ofiar, obywatelstwo sprawców lub banderę zaatakowanego statku. Na podstawie akceptacji przez Somalię wykonywania jurysdykcji przez państwa członkowskie lub państwa trzecie, z jednej strony, oraz na podstawie art. 105 konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, z drugiej strony, osoby, które popełniły lub są podejrzane o popełnienie aktów piractwa lub rozboju, ujęte i przetrzymywane w celu ścigania na drodze sądowej na wodach terytorialnych Somalii lub na pełnym morzu, a także przedmioty, które służyły do ich popełnienia, są przekazywane:

- właściwym organom państw członkowskich lub państw trzecich uczestniczących w operacji, pod których banderą pływa statek, który dokonał ujęcia, lub
- jeśli to państwo nie może lub nie chce wykonywać swej jurysdykcji - państwu członkowskiemu lub jakemukolwiek państwu trzeciemu, które życzy sobie wykonywać jurysdykcję w odniesieniu do wyżej wymienionych osób lub przedmiotów.

2. Żadna z osób wymienionych w ust. 1 i 2 powyżej nie może zostać przekazana państwu trzeciemu, jeśli warunki tego przekazania nie zostały uzgodnione z tym państwem trzecim w sposób zgodny z właściwymi przepisami prawa międzynarodowego, w szczególności międzynarodowego prawa praw człowieka, w celu zapewnienia w szczególności, że nikt nie zostanie poddany karze śmierci, torturom lub jakemukolwiek innemu okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu.

Artykuł 13

Stosunki z państwami, pod których banderą pływają statki objęte ochroną

Warunki określające obecność jednostek należących do Atalanty na pokładzie statków handlowych, w szczególności statków wycarterowanych przez WFP, w tym przywileje, immunitety i inne gwarancje związane z właściwym przebiegiem operacji, uzgadniane są z państwem bandery tych statków.

Artykuł 14

Uzgodnienia finansowe

1. Mechanizm Athena zarządza kosztami wspólnymi operacji wojskowej UE.

2. Finansowa kwota odniesienia dla wspólnych kosztów operacji wojskowej UE wynosi 8,3 mln EUR. Odsetek kwoty odniesienia, o którym mowa w art. 33 ust. 3 decyzji ustanawiającej mechanizm Athena, wynosi 30 %.

*Artykuł 15***Udostępnianie informacji Organizacji Narodów Zjednoczonych i innym stronom trzecim**

1. SG/WP zostaje upoważniony do udostępniania Organizacji Narodów Zjednoczonych i innym stronom trzecim związanym z niniejszym wspólnym działaniem informacji niejawnych UE i dokumentów sporządzonych do celów operacji wojskowej UE opatrzonych klauzulą tajności o poziomie nie wyższym niż stosowny dla każdego z odbiorców oraz zgodnie z przepisami Rady dotyczącymi bezpieczeństwa ⁽¹⁾.

2. SG/WP zostaje upoważniony do udostępniania Organizacji Narodów Zjednoczonych i innym stronom trzecim związanym z niniejszym wspólnym działaniem dokumentów jawnych UE odnoszących się do obrad Rady dotyczących operacji, które chronione są zobowiązaniem do zachowania tajemnicy służbowej zgodnie z przepisami art. 6 ust. 1 regulaminu wewnętrznego Rady ⁽²⁾.

*Artykuł 16***Wejście w życie i zakończenie**

1. Niniejsze wspólne działanie wchodzi w życie w dniu jego przyjęcia.

2. Wspólne działanie 2008/749/WPZiB zostaje uchylone z dniem rozwiązania komórki koordynującej ustanowionej na mocy tego wspólnego działania. Rozwiązanie komórki koordynującej następuje w dniu rozpoczęcia operacji, o której mowa w art. 6 powyżej niniejszego wspólnego działania.

3. Operacja wojskowa UE zostaje zakończona 12 miesięcy po od deklaracji o początkowej zdolności operacyjnej operacji, z zastrzeżeniem przedłużenia obowiązywania rezolucji 1814 (2008) i 1816 (2008) RB ONZ.

4. Niniejsze wspólne działanie zostaje uchylone po wycofaniu się sił UE, zgodnie z zatwierdzonym planem zakończenia operacji wojskowej UE, bez uszczerbku dla stosownych przepisów decyzji dotyczącej mechanizmu Athena.

*Artykuł 17***Publikacja**

1. Niniejsze wspólne działanie zostaje opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

2. Decyzje KPiB w sprawie mianowania dowódcy operacji UE lub dowódcy sił UE, jak również decyzje KPiB w sprawie przyjęcia wkładów państw trzecich i ustanowienia komitetu uczestników, także zostają opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli, dnia 10 listopada 2008 r.

W imieniu Rady

B. KOUCHNER

Przewodniczący

⁽¹⁾ Decyzja Rady 2001/264/WE z dnia 19 marca 2001 r. w sprawie przyjęcia przepisów Rady dotyczących bezpieczeństwa (Dz.U. L 101 z 11.4.2001, s. 1).

⁽²⁾ Decyzja Rady 2004/338/WE, (Euratom) z dnia 22 marca 2004 r. w sprawie przyjęcia regulaminu Rady (Dz.U. L 106 z 15.4.2004, s. 22).